

Historia sztuki, Ochrona dóbr kultury
Rok akademicki 2010/2011

1.	Nazwa przedmiotu	<i>Podstawy interpretacji dzieła sztuki</i>
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Historii Sztuki UJ
3.	Kod przedmiotu	WH.IHS-0234
4.	Język przedmiotu	Język polski
5.	Grupa treści kształcenia, w ramach której przedmiot jest realizowany	
6.	Typ przedmiotu	
7.	Rok studiów, semestr	I-III studiów licencjackich, semestr II
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot	prof. dr hab. Wojciech Bałus
9.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot	
10.	Formuła przedmiotu	Konwersatorium
11.	Wymagania wstępne	
12.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	30
13.	Liczba punktów ECTS przypisana przedmiotowi	1 ECTS
14.	Czy podstawa obliczenia średniej ważonej?	Nie
15.	Założenia i cele przedmiotu	Student po ukończeniu kursu powinien posiadać umiejętność posługiwania się w praktyce podstawowymi narzędziami analitycznymi historii sztuki i innych dyscyplin humanistycznych.
16.	Metody dydaktyczne	Konwersatorium polegające na analizie dzieł sztuki (głównie malarstwa) w galeriach i muzeach w oparciu o przygotowane referaty na temat konkretnych metod analizy i interpretacji, połączone z dyskusją i formułowaniem własnych interpretacji
17.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady	1. Referat na podstawie wskazanego artykułu lub książki, prezentujący konkretne metody analizy lub

	dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu	interpretację wybranego dzieła sztuki 2. Własny esej na temat wybranego dzieła sztuki, prezentujący właściwą metodę analizy i interpretacji
18.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Klasyczne podejścia historii sztuki: forma (styl) i ikonografia <ul style="list-style-type: none"> • rekapitulacja podejścia klasycznego na wybranych przykładach muzealnych 2. „Czytanie” a oglądanie dzieła sztuki <ul style="list-style-type: none"> • dzieło jako tekst czy struktura wizualna? – problem semiotyki i zwrotu ku znakowej koncepcji kultury • niewystarczalność „tekstualności” dla analizy dzieła sztuki (M. Porębski, Semiotyka a ikonika, M. Imdahl) • budowa dzieła a percepcja (Kandinsky, Arnheim) • A. Grottger, rysunki z cyklu „Polonia” (M. Porębski, M. Bryl) • S. Wyspiański, <i>Widok z okna pracowni na kopiec Kościuszki</i> – jak analizować to dzieło (Morawińska, Dżurkowa-Kossowska, Bałus, Haake) • Witkacy: problem czystej formy, formalnego znaczenia obrazu a „bebechów” (Witkacy, Gryglewicz) 3. „Czytanie” a przeżycie: problem symbolizmu i rola odbiorcy <ul style="list-style-type: none"> • przeżycie i wczucie a tradycyjna ikonografia • estetyka recepcji W. Kempa i style odbioru (Poprzęcka) • analiza wybranych obrazów w galerii w Sukiennicach 4. Granice interpretacji – pytanie o sens sztuki: wartości metafizyczne, epifania czy konstrukcja? <ul style="list-style-type: none"> • malarstwo materii: bezformie, degradacja materii czy przebłysk Bytu? • epifania: Józef Czapski • abstrakcja geometryczna (Stażewski, Gierowski) 5. Sztuka a ideologia: odczytywanie ideologii, krytyka ideologii <ul style="list-style-type: none"> • sztuka zideologizowana (sorealizm) • „sztuka krytyczna” czasów PRL-u (grupa Wprost) • sztuka krytyczna dziś • sztuka jako przejaw ideologii – perspektywa polemicznej historii sztuki (Berger) 6. Sztuka w świecie natłoku obrazów <ul style="list-style-type: none"> • dzieło sztuki w dobie reprodukcji technicznej (W. Benjamin) • obrazy obrazów medialnych (grupa Ładnie) 7. Psychoanaliza czy archetypy? <ul style="list-style-type: none"> • <i>Rozstrzelania</i> Wróblewskiego (Piotrowski, Michalski) 8. Antropologia obrazu: obraz a ciało

		<ul style="list-style-type: none"> • próba analizy wybranego dzieła sztuki w oparciu o książkę Beltinga
19.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu	<p>Podstawowa literatura przedmiotu w układzie zgodnym z kolejnością zajęć (pełny zakres literatury podanie zostanie na pierwszych zajęciach):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. M. Porębski, <i>Semiotyka a ikonika</i>, w: idem, <i>Sztuka a informacja</i>, Kraków 1986, s. 105-115 2. E. Panofsky, <i>Ikonografia i ikonologia</i>, tłum. K. Kamińska, w: idem, <i>Studia z historii sztuki</i>, oprac. J. Białostocki, Warszawa 1971, s. 11-32 3. M. Imdahl, <i>Giotto. Z zagadnień ikonicznej struktury sensu</i>, tłum. T. Żuchowski, „Artium Quaestiones”4, 1990, 104-123 4. W. Kandyński, <i>Punkt, linia a płaszczyzna. Przyczynek do analizy elementów malarskich</i>, tłum. S. Fijałkowski, Łódź 1986 5. R. Arnheim, <i>Sztuka i percepcja wzrokowa. Psychologia twórczego oka</i>, tłum. J. Mach, Gdańsk 2004 [Warszawa 1978] 6. M. Porębski, <i>Styl wieku XIX</i>, w: idem, <i>Interregnum. Studia z historii sztuki polskiej XIX w XX w.</i>, Warszawa 1975, s. 129-191 7. M. Bryl, <i>Cykle Artura Grottgera. Poetyka i recepcja</i>, Poznań 1994 8. W. Bałus, <i>Stanisław Wyspiański: widok z okna i tęsknota</i>, w: idem, <i>Figury losu</i>, Kraków 2002 9. S.I. Witkiewicz, <i>Nowe formy w malarstwie i wynikające stąd nieporozumienia</i>, w: idem, <i>Nowe formy w malarstwie, szkice estetyczne, teatr</i>, red. J. Leszczyński, Warszawa 1974, s. 34n. 10. T. Gryglewicz, <i>Kuszenie Witkacego</i>, „Folia Historiae Artium” 22, 1986, s. 111-132 11. W. Kemp, <i>Der Anteil des Betrachters. Rezeptionsästhetische Studien zur Malerei des 19. Jahrhunderts</i>, München 1983 12. M. Poprzęcka, <i>Czas wyobrażony. O sposobach opowiadania w polskim malarstwie XIX wieku</i>, Warszawa 1986 13. J. Czapski, <i>Patrząc</i>, Kraków 1983 14. J. Berger, <i>Sposoby widzenia</i>, tłum. M. Bryl, Warszawa 2008 15. Zbylut 16. W. Benjamin, <i>Dzieło sztuki w dobie reprodukcji technicznej</i>, tłum. Janusz Sikorski, w: idem, <i>Anioł historii. Eseje, szkice, fragmenty</i>, oprac. Hubert Orłowski, Poznań 1996, s. 201-239 17. P. Piotrowski, <i>Znaczenia modernizmu</i>, Poznań 1999 18. J. Michalski, <i>Chłopiec na żółtym tle. Teksty o Andrzeju Wróblewskim</i>, Kraków 2009 19. H. Belting, <i>Antropologia obrazu. Szkice do nauki o obrazie</i>, tłum. M. Bryl, Kraków 2007